

Vasile Andru

Zece povestiri antume

EDITURA PARALELA 45

BIBLIOTECA ROMÂNEASCĂ
proză

Editor: Călin Vlasie

Redactare: Mugur Butuza

Tehnoredactare: Mihail Vlad

Coperta: Ionuț Broșțianu

Prepress: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ANDRU, VASILE

Zece povestiri antume / Vasile Andru. – Pitești:

Paralela 45, 2016

ISBN 978-973-47-2461-1

821.135.1-32

Copyright © Editura Paralela 45, 2016, pentru prezenta ediție

VASILE ANDRU

Zece povestiri antume

EDITURA PARALELA 45

Editura Paralela 45

VASILE ANDRU (1942-2016) s-a născut în Bucovina, regatul României. A fost prozator și eseist, membru al Uniunii Scriitorilor și al PEN-Clubului. Studii universitare la Iași, absolvite în 1965. A fost profesor, a predat cursuri la Facultatea de Filologie din Suceava (1967-1974) și la Facultatea de Ziaristică din București (1991-1993). Redactor principal la *Viața Românească* până în 2006. Din 2006 este redactor la revista *Lumină Lină* (*Gracious Light*) din New York. Stagii de practică zen în Centrul Dshimaru, La Gendronnière în 1991. Stagii de Vedanta, cu bursă Sivananda, la Neyyar Dam, India, în 1992, 1996. Retrageri spirituale pe Muntele Athos în 1997, 1998. Cercetări antropologice în Polinezia în 1999, 2000.

În 1990, întemeiază și coordonează Centrul Român de Practică Isihastă. Timp de 25 de ani, ține conferințe-atelier de practică isihastă. Organizează retrageri spirituale în Câmpulung Moldovenesc, Tg. Jiu, Sâmbăta de Sus, Cernica și stagii sapiențiale la Chișinău, la Kalymnos (Grecia), Padova, Ischia (Italia), Barcelona, New York și San Francisco, Sydney.

SCRIERI. Selectiv: a) romane și povestiri: *Iutlanda posibilă*, 1970; *Mirele*, 1975; *Arheologia dorințelor*, 1977; *Noaptea împăratului*, 1979; *O zi spre sfârșitul secolului*, 1983; *Turnul*, 1985; *Progresia Diana*, 1987; *Muntele Calvarului*, 1991; *Un univers cu o singură ieșire*, 1997; *Păsările cerului*, 1999; *Veacul meu, fiara mea*, 2014; *Opt chipuri ale singurătății*, 2016; *Grădinile ascunse* – ediție definitivă, 2016. b) cărți de antropologie culturală și spiritualitate: *Viață și semn*, 1989; *Terapia destinului*, 1994; *India văzută și nevăzută*, 1993; *Mistici din Carpați*, 1998; *Istorie și taină la Muntele Athos*, 2001; *Isihasmul sau meșteșugul liniștirii*, 2002; *Întâlniri cu maștri vizionari. Călătorii inițiatice*, 2003; *Înțelepciune indiană*, 2005; *Psihoterapie isihastă*, 2010; *Surâd, deci exist*, 2010; *Exorcismele. De la origini până la Tanacu*, 2012; *Geografia sacră și profană a vieții*, 2015; *Peregrin în centrul lumii*, 2016; *Apusul misticii populare (Farmece, legări, dezlegări)*, 2016.

Taina Hiacinta era foarte aproape de cer când s-a prăbușit, în Himalaya

În primăvara anului 1992, în Himalaya, mi-am luat rămas-bun de la Hiacinta, drumurile noastre se separau: eu am rămas la poalele muntelui, la o mănăstire lamaistă, iar dânsa, în echipă cu Sandita. Au continuat urcușul, pe creste, cu o dotare modestă, cu doar zece *porteri* însoțitori, într-o expediție teribilă, vrând să atingă piscul Dhaulagiri (8 167 m.)

Mi s-a părut, o clipă, că aș putea să le fac să-și schimbe planul vieții, să le fac să rămână aici, la mănăstirea lamaistă care ne oferea o ospitalitate necondiționată, adică nu ne cerea să ne convertim, ci puteam să slujim Dumnezeului cu care venisem de-acasă. Să încerc să le schimb planul vieții... Nu eram convins că aici, în mănăstire, Dumnezeu ar fi mai palpabil decât pe vârful Dhaulagiri unde mergea Hiacinta. Simțeam o bucurie că ea va ajunge acolo... că tot exercițiu de înălțare se cheamă și ceea ce face ea. Monahii zic: „Doar mănăstirea e tinda raiului”. Cunoscusem multe tinde. Cred că erau, mai curând, săli de așteptare ale unui rai plauzibil.

Hiacinta: Dar eu nu pe Dumnezeu îl caut. Sunt numai o alpinistă. Mai bine zis, o alpinistă *part time*! (În principal, *full time*, ea era lector universitar. Absolvisese două facultăți, politehnică și filologie.)

Zic: „În mănăstire, Dumnezeu este la purtător... Iubesc lamaseria ca oaspete, după cum iubesc planeta asta ca oaspete. Pun și eu osul la treabă, la ceva asceză adică, să nu fiu un oaspete somnoros. Dar știu că Dumnezeu nu-i chiriaș într-un templu, ci se află oriunde Îl chemi. Pe vârful Dhaulagiri vei atinge cerul cu mâna

ta. Noi, aici, pe prispe mănăstirești, suntem departe de cerul pe care tu îl vei atinge cu mâna. Mi-a spus-o și *mahatma* Tapovan din Uttarkashi: că pe zei el nu i-a aflat în templu, ci numai în munți. Sri Tapovan este un mistic hoinar prin Himalaya.”

Hiacinta: „Atunci tu de ce te-ai cuibărit în stupa asta?”

— Sunt și eu un *religiosus* hoinar, mai degrabă peregrin decât pelerin. Dar cunoști porunca XI: Oprește-te și cunoaște! Opririle sunt sănătoase, sunt verticale. Aici eu fac o oprire dintre acelea! Pentru Sri Tapovan, emoțiile religioase erau mai intense în munți, în mișcare. Despre tine spun la fel: cu cât urci mai sus în Himalaya, cu atât ești mai aproape de cer. Și ești mai aproape de legenda ta personală.

— Știi, Andrule, eu mă piș pe legenda mea personală. Noi urcăm muntele pentru că muntele există. Acolo sus se află universul paralel de care vorbesc inițiații. Intri în altă lume. Acea lume mă copleșește. Și cobor de pe munte numai ca să mai am unde urca din nou, încă o dată. Acolo... te muți în alt tărâm. Pentru asta ne ducem noi pe Acoperișul Lumii. Am mai urcat o dată în Himalaya, tot spre Dhaulagiri, dar n-am reușit să-l ating. Am ajuns însă destul de sus, aproape de vârf.

— Aș face o comparație între alpinist și monah. Într-o mănăstire se poate și trândăvi, iar un leneș precum cuviosul Aretas și-a găsit mântuirea în clausură. Pe când cinul vostru, al alpiniștilor himalayani, exclude orice trândăvie. Este singura asceză perfectă.

— Tu citești totul în cheie religioasă. Este ticul tău profesional, ca să zic așa. Sau poate mă idealizezi pe mine. Îți cam idealizezi colegii de generație, vrei să inventezi niște genii în biata noastră promoție. Sau îți repari niște frustrări personale... că-n mîntea lui *homo viator* există o fantasmă de expediționar. Vorbind în cheia ta mistică, îți spun că Dumnezeu e tare greu abordabil în locuri friguroase, între zăpezi veșnice. El cu E mare nu se arată pe frig, probabil se ferește de temperaturi joase, îi place la cald. Marile religii s-au născut la tropice. Pe întinderile cu zăpezi orbitoare nu ai viziuni, ci vedenii: apariții morganatice extraordinare.

Șase zile de rămas-bun, tată

Seara, factorul aduce o telegramă. Este de la bătrânii mei, iar ei nu trimit telegrame decât dacă e foarte grav. Îmi fac bagajul, plec cu primul tren. Călătoria durează o noapte, drum lung, dimineața e frig, frig.

Cu sacul americanesc de voiaj pe umăr.

Cobor din tren. Multe trupuri, multe valize coboară din tren.

Oameni mulți. Fără legătură între ei.

E zonă de graniță.

— Buletinele la control! strigă soldatul zăngănind arma.

Arăt buletinul, e o razie, un control aprig, se spunea că astă-noapte cineva a trecut fraudulos frontiera. L-au zărit, au tras, dar nu l-au prins.

— Nu sunteți din zonă! spune soldatul.

— Nu.

— De ce vă aflați aici?

— Aici trăiesc părinții. Și mi s-a spus că tatăl e pe moarte.

Pe bătrân îl văd la spital.

— Ai venit, ai venit! zice bucuros. Azi mă simt mai bine, zice vorbind greu. Dar viața se scurtează, zice el.

O asistentă medicală spune:

— Bătrânul a rezistat.

Am curățat o portocală, îi plăceau portocalele, și aici nu se găsesc la magazine. Apoi am mai curățat încă una. „Nu mi le da mie pe toate, du-i și mamei tale”, zice.

— Am o sacoșă plină, zic.

Povestea lui Sarsailă care a zidit o catedrală

Istoria aceasta am aflat-o în urmă cu zece ani, când am vizitat catedrala din orașul Hermanu Vechi. Este o construcție masivă, depășind proporțiile catedralei Notre-Dame. Când ești înlăuntrul ei, îți simți deodată trupul micșorat, inexistent, iar sufletul vast! Lutul din tine devine impalpabil, se preface în lumină albă, și asta s-o fi numind smerenie sau experiența transcendenței. Riști să te desprinzi de pământ, să plutești.

Mă minunam de slava de a construi a acelor oameni de demult. Ce oameni vrednici trăiau altădată!

Dar însoțitorul mi-a spus:

— Nu oamenii au construit această catedrală, ci Sarsailă!

— Cum așa?

Mi-a povestit întâmplarea, m-a asigurat că-i reală, mi-a arătat – pe porțile masive – urmele ghearelor celui necurat, urmele mâinii sale și pecetea paternității sale. Urme scrijelite adânc, ca o semnătură feroce.

— Dar oamenii n-au avut aici o contribuție la zidire?

Oamenii doar au conceput-o. Au visat-o! Au imaginat-o! I-au făcut proiectul... asta-i tot.

Uluit de ce auzeam, am spus:

— Măreția proiectului mărturisește că oamenii care au conceput-o aveau credință mare!

— Da, oamenii aveau credință, dar n-aveau bani! Și dracul le-a venit în ajutor: le-a dat bani! Au făcut un târg.

Însoțitorul meu, mi-a dat o carte veche, medievală, care atesta fugar nemaipomenita întâmplare.

Cuprins

Taina Hiacinta era foarte aproape de cer când s-a prăbușit, în Himalaya.....	9
Întâlnire cu Evantia în cimitirul maritim Sulina	16
Monseniorul Vladimir Ghika merge să-l convertească pe Vladimir Lenin	25
Insula banilor de piatră.....	28
Șase zile de rămas-bun, tată	33
Anul cânelui de apă	43
Aur și perle pentru Maria.....	55
Erou rătăcitor în pragul morții.....	66
Pacificus	77
Povestea lui Sarsailă care a zidit o catedrală	128